

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/206/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813208622
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5813208622.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. XXX/XX, právne zastúpená spoločnosťou JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, M.R. Štefánika 1822, proti odporcovi: PaedDr. O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. XXX/XX, právne zastúpený JUDr. Antonom Tabačákom, Ph.D., advokátom so sídlom U. K. O., I. XX, o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, na základe odvolania navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 10C/12/2013-102 zo dňa 4. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje v časti výroku o splatnosti zmeškaného výživného a vo výroku o trovách konania.

Vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu ponecháva nedotknutý.

N a r i a d' u j e o p r a v u rozsudku okresného súdu v jeho záhlaví.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi s účinnosťou od 20.11.2013 povinnosť prispievať navrhovateľke sumou 100 eur mesačne titulom príspevku na výživu rozvedeného manžela. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Zmeškané výživné za obdobie od 20.11.2013 do 04.12.2014 vyčíslil v celkovej čiastke 1.200 eur a umožnil ho odporcovi splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

Vychádzal zo skutkových zistení, že účastníci konania nie sú manželia, ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené. Navrhovateľka je invalidná dôchodkyňa, ktorej jediným zdrojom príjmu je invalidný dôchodok a príspevok na cestovné, pričom zdravotný stav jej nedovoľuje zamestnať sa. Pokiaľ ide o odporcu, ten má pravidelný príjem zo zamestnania (učiteľ) a zároveň od poisťovacej spoločnosti Axa. Vo vzťahu k mal. synovi L. mu bola súdom určená vyživovacia povinnosť vo výške 23,23 eur mesačne. Na základe uvedeného prvostupňový súd konštatoval, že „je teda v možnostiach a schopnostiach odporcu udržať si resp. zvýšiť finančné prostriedky“, z ktorých by bol schopný prispievať navrhovateľke na primeranú výživu sumou 100 eur mesačne.

Nadväzne súd I. stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh vo výške 72 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Vychádzal pritom z rovnakého pomeru úspechu a neúspechu oboch účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku podala, čo do výroku o splatnosti zmeškaného výživného a o trovách konania odvolanie navrhovateľka a domáhala sa zmeny napadnutého rozhodnutia v podobe určenia mesačných splátok po 100 eur a priznania náhrady trov konania v plnej výške. Určenú výšku mesačnej splátky nedoplatku na výživnom (25 eur) považuje - vzhľadom na celkové zmeškané výživné (1.200 eur) - za veľmi nízku. Pri takomto nastavení splátok bude odporca nedoplatok splácať 4 roky, čo je

podľa odvolateľky neprimerané. Zároveň tým, pri jej neľahkej finančnej situácii, nebude naplnený účel sledovaný ust. § 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine. Navyše, príspevok na výživu rozvedeného manžela je možné priznať najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Vzhľadom na to predmetný nárok navrhovateľke zaniká už 12.06.2015, v dôsledku čoho bude odporca od uvedenej doby povinný platiť len 25 eur, ktorá suma nezohľadňuje jej zdravotný stav ako ani schopnosti, možnosti, majetkové pomery odporcu.

Pokiaľ ide o trovy konania, nakoľko podľa odvolateľky bola v danom prípade výška výživného určená na základe úvahy súdu, prichádza do úvahy aplikácia § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého aj pri čiastočnom úspechu môže súd priznať plnú náhradu trov konania, ak bol neúspech v nepatrnej časti alebo rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu.

Súčasne navrhovateľka poukázala na okolnosti celého prípadu, keď sa ešte pred podaním návrhu na súd chcela s odporcom dohodnúť na výške vyživovacej povinnosti. Taktiež v priebehu súdneho konania na pojednávaní konanom dňa 08.04.2014 deklarovala snahu uzavrieť s odporcom dohodu ohľadne vyživovacej povinnosti vo výške 100 eur, s ktorým návrhom súhlasil aj odporca a to pod podmienkou zabezpečenia jeho výmazu ako spoludlžníka zo zmluvy o úvere. Následne však, napriek splneniu tejto podmienky nereagoval. Opätovne zdôraznila svoju finančnú situáciu, kedy po zaplatení nutných platieb jej zostáva len minimum finančných prostriedkov, z ktorých musí financovať stravu a lieky.

V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu odporca žiadal rozsudok v napadnutých výrokoch potvrdiť. Podané odvolanie označil za účelové.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ostal rozsudok vo výroku o uložení povinnosti platiť príspevok na výživu rozvedeného manžela v sume 100 eur mesačne, v časti výroku o výške zmeškaného výživného, vo výrokoch o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti a o súdnom poplatku) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p.

Východiskovo odvolací súd poukazuje na svoju viazanosť rozsahom podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto dôvodu, hoci predložený rozsudok vykazuje neprimeranú stručnosť v celom rozsahu, predmetom odvolacieho prieskumu bola (mohla byť) len odvolateľkou napadnutá časť výroku.

Z pohľadu takto vymedzeného predmetu odvolacieho konania je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, nakoľko sa súd I. stupňa nezaoberal z určujúceho hľadiska relevantnými okolnosťami. Krajský súd tu pripomína, že právo na určitú kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Jeho nerešpektovanie vo svojich dôsledkoch znamená odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Odhliadnuc od (akceptovateľnej) skutočnosti, že v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia sa nenachádza ani len citácia zákonného ustanovenia o povolení splátok (t.j. § 160 O.s.p.), zásadným pochybením je absencia akejkoľvek úvahy súdu I. stupňa, ktorou sa riadil pri priznaní výhody splátok, resp. absencia skutkových okolností, z ktorých pri povolení splátok vychádzal. Ustanovenie § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p., ktoré umožňuje stanoviť peňažné plnenie v splátkach, totiž predpokladá určitú úvahu o splnení podmienok na priznanie splátok. V okolnostiach súdnej veci sa odôvodnenie žiada o to viac, že návrh na plnenie v splátkach podaný ani nebol. Napokon odvolací súd do pozornosti okresného súdu dáva skutočnosť, že rozsudky na plnenie vyživovacej povinnosti sú predbežne vykonateľné (§ 162 ods. 2 O.s.p.), vrátane už splatného výživného.

Na základe konštatovaného odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v časti splatnosti zmeškaného výživného (ako i v závislom výroku o trovách konania). Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude preto opätovne upraviť splatnosť nedoplatku na určenom výživnom, a to na základe preskúmateľne sformulovaných úvah/záverov, ktoré sa musia prejaviť v písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia. Možno v danej spojitosti dodať, že argumentácia odvolateľky o neprimeranosti určenej splátky s ohľadom na časovú ohraničenosť trvania predmetnej vyživovacej povinnosti sa javí dôvodná.

Zároveň okresný súd rozhodne i o trovách celého (prvostupňového i odvolacieho) konania. Z hľadiska procesnej ekonomie sa už v danom štádiu žiada uviesť, že je nedôvodná odvolacia námietka o možnej aplikácii § 142 ods. 3 O.s.p., nakoľko v prípade určovania výživného sa nejedná o rozhodnutie závislé od úvahy súdu. Pokiaľ sa odvolateľka vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania domáha použitia §

150 O.s.p., predmetné ustanovenie hovorí o výnimočnom „nepriznaní“ trov konania v prípade, ak je inak na priznanie nárok. V súdnej veci však okresný súd rozhodol práve tak, že trovy konania nepriznal.

Vzhľadom na nedôslednosť/absenciu označenia právneho zástupcu odporcu v záhlaví napadnutého rozsudku, odvolací súd podľa § 222 ods. 3 O.s.p. nariadil opravu tejto časti prvostupňového rozhodnutia.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok